

پرسیدن مهم‌تر از پاسخ دادن است

درآمدی بر فلسفه

دنیل گلاک، ریموند مارتین

ترجمه حمیده بحرینی
ویراسته هومن پناهنده

انتشارات هرمس

فهرست

هفت	سخنی با خواننده
۱	آغاز سخن
۳	درآمد
۱۳	۱. کجا؟
۱۷	۲. کی؟
۲۷	۳. کئی؟
۴۱	۴. اختیار
۵۱	۵. معرفت
۶۹	۶. خدا
۸۵	۷. واقعیت
۹۹	۸. تجربه
۱۱۳	۹. آگاهی
۱۱۹	۱۰. کیهان
۱۳۱	۱۱. مرگ
۱۴۳	۱۲. معنا
۱۵۹	۱۳. اخلاق
۱۶۹	۱۴. ارزشها
۱۹۳	پایان سخن

سخنی با خواننده

حافظه تاریخی بشر نام سقراط را به همراه پرسش و پرسشگری ثبت کرده است. پرسشهای پی در پی سقراط تا بنیان باورهای افراد ادامه می‌یافت، آرامش خیالی دانیان را برهم می‌زد، ذهنشان را برمی‌آشفته و آنان را به تأمل وامی‌داشت. گرچه نسلهای بعد گفت‌وگوهای سقراط را از زبان افلاطون شنیدند اما گاه شیوه سقراط و پیام خوداندیشی او، که روح فلسفه است، در هیاهوی آرا و نظرات متفاوت گم شد و از دیدها پنهان ماند. اگر بالشک کولاکوفسکی^۱ همصدا شویم که «فیلسوف نه بذرمی‌پاشد و نه محصول برمی‌دارد. او تنها خاک را زیر و رو می‌کند و شخم می‌زند»، و کار فلسفه را «ایجاد شک در امور به ظاهر روشن و قابل درک»^۲ و درگیر شدن با مسئله بدانیم، آن گاه باید بگوییم که این کتاب براستی فلسفه است.

نویسندگان این کتاب در زمانه‌ای که بشر بسیار قدرتمندتر و ذهنش بسیار انباشته‌تر از دوران سقراط است ما را به شیوه سقراطی به عرصه داشته‌ها و دانش‌هایمان می‌برند تا در پایان راه، «نمی‌دانم» سقراط را بر زبانمان جاری سازند. «نمی‌دانم»ی که به بیان آنان اصل حکمت است.

1. Leszek Kolakowski

۲. کولاکوفسکی، لشک. درسهایی کوچک در باب مقولاتی بزرگ (دفتر دوم)، ترجمه دکتر روشن وزیری، تهران: طرح نو، ۱۳۷۷، ص ۱۶.